

**MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu:

Číslo záznamu:

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

**PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ
A SOCIÁLNEJ KURATELY**

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY POPRAD

Na základe poverenia č. 171/2025/OIvSPODaSK zo dňa 22. 05. 2025 **vykonali poverené zamestnankyne** Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) **dozor** podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 406/2025 Z. z. o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) **nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) v rozsahu plnenia povinností pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovení:**

- **§ 20 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.** – uskutočniť po ustanovení do funkcie kolízneho opatrovníka s rodičmi informatívny pohovor v ustanovenej lehote a s ustanovenými náležitosťami;
- **§ 21 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z.** – povinnosť poskytnúť dieťaťu potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu zisťovania jeho názoru na vec, a to v prostredí vhodnom alebo utvorenom na tento účel a informovať rodiča alebo inú osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, o tom, že sa bude zisťovať názor dieťaťa;
- **§ 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z.** – zhodnocovať situáciu dieťaťa a rodiny, posudzovať možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určovať mieru ohrozenia dieťaťa a
- **§ 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z.** – vypracúvať plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad**, Hraničná 667/13, 058 01 Poprad, IČO: 30794536 (ďalej len „úrad“), ktorý vykonával v dozorovanom období opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre dieťa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dieťa“).

ISV začala dozor nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. voči úradu na základe oznámenia doručeného ISV podľa ustanovenia § 5 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach.

Dozor začal dňa 30. 05. 2025 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 05. 2024 do 30. 05. 2025.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverené zamestnankyne ISV na výkon dozoru v rozsahu nevyhnutnom vzhľadom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe

a vyžiadali si od úradu spisovú dokumentáciu dieťa¹ (ďalej len „spisová dokumentácia“). ISV vo svojich zisteniach vychádzala z takto získaných informácií.

¹ Číslo spisovej dokumentácie [REDACTED]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE ÚRAD SI NESPLNIL POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 20 ODS. 3, USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) DEVIATEHO A JEDENÁSTEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

ODÔVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

I. NESPLNENIE POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 20 ODS. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka na základe rozhodnutia súdu vo veciach úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu uskutoční po ustanovení do funkcie kolízneho opatrovníka s rodičmi informatívny pohovor v ustanovenej lehote a s ustanovenými náležitosťami.

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 103/2018 Z. z.“) v ustanovení § 31a ods. 1 určuje lehotu na vykonanie informatívneho pohovoru 20 dní od doručenia uznesenia súdu o ustanovení orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) za opatrovníka, ktorý má dieťa v konaní vo veciach úpravy rodičovských práv a povinností zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“). Podľa ustanovenia § 31c ods. 6 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. v prípade, ak je vedených viac konaní vo veci úpravy práv a povinností voči dieťaťu, informatívny pohovor sa uskutoční len raz.

Účelom informatívneho pohovoru je informovanosť rodičov o postavení, právomociach a činnosti kolízneho opatrovníka a o možnostiach odbornej pomoci dieťaťu a rodičom zo strany úradu a zo strany ďalších právnických a fyzických osôb.

1. Úrad bol v dozorovanom období ustanovený Okresným súdom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „príslušný súd“) do výkonu funkcie kolízneho opatrovníka v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu zo dňa [REDAKOVANÉ]², v súvislosti s ktorým mu vyplynula povinnosť uskutočniť s rodičmi informatívny pohovor.
2. V spisovej dokumentácii absentujú záznamy, ktoré by preukazovali činnosť úradu smerujúcu k realizácii informatívneho pohovoru v ustanovenej lehote a s ustanovenými náležitosťami – napr. záznamy o uskutočnení informatívnych pohovorov s rodičmi, pozvánky na informatívne pohovory odoslané obom rodičom dieťaťa, záznamy o tom, že sa rodičia nerozhodli zúčastniť informatívneho pohovoru.

²

Číslo záznamu [REDAKOVANÉ]

II. NESPLNENIE POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) DEVIATEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán SPODaSK zhodnocuje situáciu dieťaťa a rodiny, posudzuje možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určuje mieru ohrozenia dieťaťa.

Vyhláška č. 103/2018 Z. z. špecifikuje, že sa miera ohrozenia dieťaťa určuje a prehodnocuje na základe zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a posúdenia možností rodičov (ďalej len „zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny“) a podľa závažnosti vyhodnotenej situácie dieťaťa sa miera ohrozenia dieťaťa určuje ako situácia bez ohrozenia dieťaťa, ako nízka miera ohrozenia, ako stredná miera ohrozenia alebo ako vysoká miera ohrozenia.

Situácia bez ohrozenia dieťaťa sa určuje ak život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa nie sú ohrozené. V tomto prípade sa plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa nevyhotovuje.

Ak je určená nízka miera ohrozenia dieťaťa, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa je alebo môže byť ohrozený a je potrebné sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Stredná miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak je priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné vo zvýšenej miere sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Vysoká miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné vykonať úkony na zabezpečenie náhradného rodinného prostredia alebo na zabezpečenie prijatia dieťaťa do centra alebo opatrenia podľa ustanovenia § 27 zákona č. 305/2005 Z. z. a/alebo ak sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné sústavne sledovať vývoj situácie dieťaťa a priebežne prehodnocovať mieru ohrozenia dieťaťa.

Spisová dokumentácia obsahuje okrem iného informácie o miere ohrozenia dieťaťa a odôvodnenie jej určenia, o členovi rodiny alebo inej blízkej osobe a subjektu, ktorý sa priamo podieľal na zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny; oprávnenia zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na získanie informácií potrebných na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny; dôvod, pre ktorý sa dieťa, rodič alebo iná blízka osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, priamo nepodieľali na zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny; dátum a podpis zamestnanca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý určil mieru ohrozenia dieťaťa.

Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny je teda východiskom pre objektívne určenie adekvátnej úrovne miery ohrozenia dieťaťa, ktorá len ako jediná môže byť skutočne účinným nástrojom zabezpečenia ochrany integrity dieťaťa. Toto zhodnocovanie a posudzovanie však musí byť kontinuálne a musí byť vždy vykonané na základe aktuálnych, úplných a overených informácií, aby zo strany úradu dochádzalo k následnému výkonu opodstatnených a účinných opatrení SPODaSK, ako aj k podávaniu úplných a objektívnych správ a návrhov pre súd.

1. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že úrad zhodnotil situáciu dieťaťa a rodiny dňa [redacted]³ a dieťaťu určil nízku mieru ohrozenia, pričom ako dôvod začatia zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny uviedol úradu doručенú žiadosť príslušného súdu o prešetrenie pomerov v rodine dieťaťa spolu s návrhom [redacted] dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti zo dňa [redacted]; úradom vykonané oprávnenia za účelom preverenia stavu dieťaťa a starostlivosti o dieťa zo dňa [redacted] a dňa [redacted] a zároveň úradu doručенé neodkladné opatrenie príslušného súdu zo dňa [redacted] vo veci zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti [redacted]. Na účely zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny však úrad nezahodnotil situáciu rodičov, neposúdil ich schopnosti, možnosti, záujem a motiváciu riešiť problémy a konflikty v rodine, a to napriek tomu, že [redacted] záujem o [redacted] a o zabezpečovanie starostlivosti [redacted]⁴.
2. K prehodnoteniu miery ohrozenia dieťaťa a rodiny v dozorovanom období úrad pristúpil v dokumente s názvom „Prehodnotenie plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa“ zo dňa [redacted]⁵, v ktorom ponechal nízku mieru ohrozenia dieťaťa, pričom disponoval informáciami o situácii v rodine, ktoré si vyžadovali zohľadnenie v posúdení situácie dieťaťa a rodiny, a to uzneseniami súdu zo dňa [redacted] a zo dňa [redacted]⁷, obe zdôrazňujúce výrazne narušený psychický vývin dieťaťa s potrebou zabezpečenia systematickej odbornej pomoci a poradenstva [redacted]. Na výrazne narušený psychický vývin dieťaťa poukazuje aj sám úrad vo svojich písomných vyjadreniach pre súd zo dňa [redacted] a dňa [redacted] pričom takéto vyjadrenia nemohli vychádzať zo zhodnotenia/prehodnotenia situácie dieťaťa a rodiny s výsledkom nízka miera ohrozenia dieťaťa – [redacted] záujem o osobnú starostlivosť o dieťa a [redacted] sa kontaktu s ním, dieťa [redacted] odmietalo a neodkladným opatrením bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti [redacted].
3. Zo spisovej dokumentácie taktiež vyplynulo, že úrad mal zhodnotiť situáciu dieťaťa a rodiny aj v nasledujúcom období, kedy bolo potrebné riešiť stretnutia [redacted] možnosti riešenia návratu dieťaťa do osobnej starostlivosti [redacted]¹⁰ ako aj situáciu v rodine dieťaťa na základe uznesení príslušného súdu vo veci uloženia výchovného opatrenia zo dňa [redacted]¹¹ a ustanovení úradu do funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa v troch konaniach¹².

3 Číslo záznamu: [redacted]
4 Číslo záznamu: [redacted]
5 Číslo záznamu: [redacted]
6 Číslo záznamu: [redacted]
7 Číslo záznamu: [redacted]
8 Číslo záznamu: [redacted]
9 Číslo záznamu: [redacted]
10 Číslo záznamov: [redacted]
11 Číslo záznamu: [redacted]
12 Číslo záznamov: [redacted]

III. NESPLNENIE POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) JEDENÁSTEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. úrad vypracúva plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa práce.

Podľa ustanovenia § 30 ods. 3 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (ďalej len „plán sociálnej práce“) vychádza zo zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny, z odôvodnenia miery ohrozenia dieťaťa a zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa. Plán sociálnej práce sa vypracuje písomne pre každé dieťa, v prípade ktorého bola určená miera ohrozenia dieťaťa, a aktualizuje sa podľa výsledku prehodnotenia plnenia úloh a výsledku prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa. Ak sa úlohy neplánovali v spolupráci s dieťaťom, jeho rodičmi alebo inou osobou, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, uvedie sa v pláne sociálnej práce dôvod, pre ktorý nebolo možné zapojiť dieťa, jeho rodičov alebo inú osobu, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, do tvorby plánu sociálnej práce. Podľa ustanovenia § 30 ods. 2 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. plán sociálnej práce obsahuje najmä informácie o miere ohrozenia dieťaťa a jej odôvodnení, ciele sociálnej práce s dieťaťom, opatreniach na dosiahnutie cieľa sociálnej práce, spolupracujúcich subjektoch na tvorbe plánu sociálnej práce vrátane fyzických osôb, ktoré sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali, kritériách hodnotenia a termínoch hodnotenia konkrétnych úloh úradu, dieťaťa, jeho rodičov alebo osoby, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, člena rodiny alebo inej blízkej osoby dieťaťa, ak sa v pláne sociálnej práce určili, obce, akreditovaného subjektu alebo ďalších subjektov, ktoré plnia úlohy, ak boli v pláne sociálnej práce určené, pláne výkonu výchovného opatrenia, kontaktných údajoch zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie úloh plánu sociálnej práce.

1. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že úrad vypracoval plán sociálnej práce dňa [REDAKOVANÉ]¹³, ktorý vyhodnotil dňa [REDAKOVANÉ] v dokumente označenom „*Prehodnotenie plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa*“. Za účelom dosiahnutia cieľov plánov sociálnej práce neparticipuje [REDAKOVANÉ] dieťaťom žiadnym preukázateľným spôsobom pritom v rodine pretrvávali dlhodobé problémy, vzťah dieťaťa [REDAKOVANÉ] bol vážne narušený¹⁴ a jedným z čiastkových cieľov bol „*Stabilizácia situácie v rodine*“ s cieľom navrhnutých opatrení „*Celkové zlepšenie vzťahov v rodine*“, pričom príslušný súd neodkladným opatrením nariadil aj úpravu styku [REDAKOVANÉ] (viď ods. II. bod 2.). V plánoch sociálnej práce nie je uvedený dôvod prečo sa [REDAKOVANÉ] nepodieľali na tvorbe plánu sociálnej práce a tieto údaje sa nenachádzajú ani v spisovej dokumentácii.
2. Úlohy plánov sociálnej práce určené pre participujúce subjekty neobsahujú informácie o kritériách hodnotenia úloh ani informácie o termínoch hodnotenia konkrétnych úloh, v ktorých sa majú dané úlohy plniť. Vyhodnotenie plánu sociálnej práce vypracované dňa [REDAKOVANÉ] neobsahuje zhodnotenie účinnosti vykonaných opatrení.

¹³ Číslo záznamu: [REDAKOVANÉ]

¹⁴ Čísla záznamov: [REDAKOVANÉ]

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Nitre dňa

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

